

Dansk Forening for Udbudsret

14. september

Signe Lynggaard Madsen
Adm.dir. SKI A/S

Debat – klag med omtanke 2021

COMPUTERWORLD
FORSIDE | DIGITALISERING | FORRETNINGS SOFTWARE | CIO | PREMIUM | IT-JOB | EKSPERTER
TOP 100 | TELE & MOBIL | PC'ER & HARDWARE

SKI-direktør fortørnet over antallet af klagesager: "Jeg kunne godt tænke mig, der var noget mere mod og mandshjerte i leverandørbranchen"

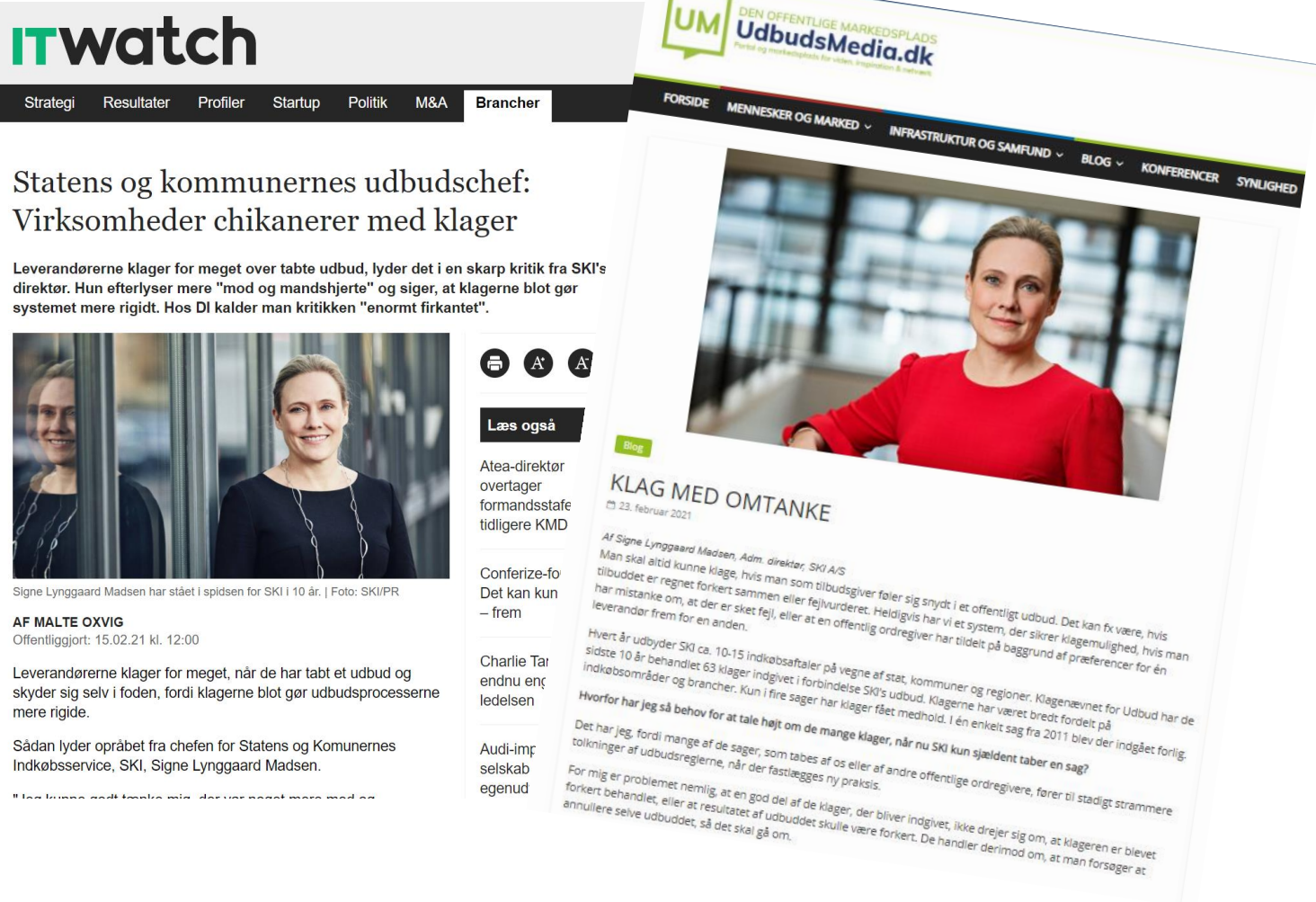
Leverandørerne i markedet skal blive bedre til at acceptere udfaldet i offentlige udbud i stedet for at indlede klagesager, der har karakter af ren chikane. Sådan lyder opråbet fra SKI's direktør Signe Lynggaard Madsen.

15. februar 2021 kl. 16.25

ALEXANDER HASLUND
Premiumredaktør

Announce: Skal du snart videre i din it-karriere? Overvåg jobmarkedet her

Hos Staten og Kommunernes Indkøbsservice (SKI) oplever man

ITwatch
Strategi | Resultater | Profiler | Startup | Politik | M&A | **Brancher**

Statens og kommunernes udbudschef: Virksomheder chikanerer med klager

Leverandørerne klager for meget over tabte udbud, lyder det i en skarp kritik fra SKI's direktør. Hun efterlyser mere "mod og mandshjerte" og siger, at klagerne blot gør systemet mere rigidt. Hos DI kalder man kritikken "enormt firkantet".

Signe Lynggaard Madsen har stået i spidsen for SKI i 10 år. | Foto: SKI/PR

AF MALTE OXVIG
Offentliggjort: 15.02.21 kl. 12:00

Leverandørerne klager for meget, når de har tabt et udbud og skyder sig selv i foden, fordi klagerne blot gør udbudsprocesserne mere rigide.

Sådan lyder opråbet fra chefen for Statens og Kommunernes Indkøbsservice, SKI, Signe Lynggaard Madsen.

"Jeg kunne godt tænke mig, der var noget mere mod og mandshjerte i leverandørbranchen"

UM DEN OFFENTLIGE MARKEDSPADS UdbudsMedia.dk
Portal og markedsplads for udbud, frekøb og netværk

FORSIDE | MENNESKER OG MARKED | INFRASTRUKTUR OG SAMFUND | BLOG | KONFERENCER | SYNLIHED

KLAG MED OMTANKE
23. februar 2021

Af Signe Lynggaard Madsen, Adm. direktør, SKI A/S

Man skal altid kunne klage, hvis man som tilbudsgiver føler sig snydt i et offentligt udbud. Det kan fx være, hvis tilbuddet er regnet forkert sammen eller fejlvurderet. Heldigvis har vi et system, der sikrer klagemulighed, hvis man har mistanke om, at der er sket fejl, eller at en offentlig ordregiver har tildelt på baggrund af præferencer for én leverandør frem for en anden.

Hvert år udbyder SKI ca. 10-15 indkøbsaftaler på vegne af stat, kommuner og regioner. Klagenævnet for Udbud har de sidste 10 år behandlet 63 klager indgivet i forbindelse med SKI's udbud. Klagerne har været bredt fordelt på indkøbsområder og brancher. Kun i fire sager har klager fået medhold. I én enkelt sag fra 2011 blev der indgået forlig.

Hvorfor har jeg så behov for at tale højt om de mange klager, når nu SKI kun sjældent taber en sag?

Det har jeg, fordi mange af de sager, som tabes af os eller af andre offentlige ordregivere, fører til stadigt strammere tolkninger af udbudsreglerne, når der fastlægges ny praksis.

For mig er problemet nemlig, at en god del af de klager, der bliver indgivet, ikke drejer sig om, at klageren er blevet forkert behandlet, eller at resultatet af udbuddet skulle være forkert. De handler derimod om, at man forsøger at annullere selve udbuddet, så det skal gå om.

Læs også

- Atea-direktør overtager formandsstafet tidligere KMD
- Conferize-fo Det kan kun – frem
- Charlie Tar endnu en ledelsen
- Audi-imp selskab egenud

Lidt om mig

Baggrund

- Uddannet **cand. scient. pol.**
- Tidl. Finansministeriet i 10 år, de sidste 4 som kontorchef
- Adm.dir. I SKI A/S siden 2011

Udbudshistorie

- Udbud af færgebetjeningen af Bornholm
- Rammeaftale for FM af konsulentydelse
- Statens Indkøbsprogram (statens indkøb)
- SKI... sådan lidt fra oven

Syn på udbud

- Skal sikre de rigtige løsninger til effektive priser/omkostninger
- Kræver stærk konkurrence
- Praktisk! Jura et væsentligt værktøj, ikke målet i sig selv!

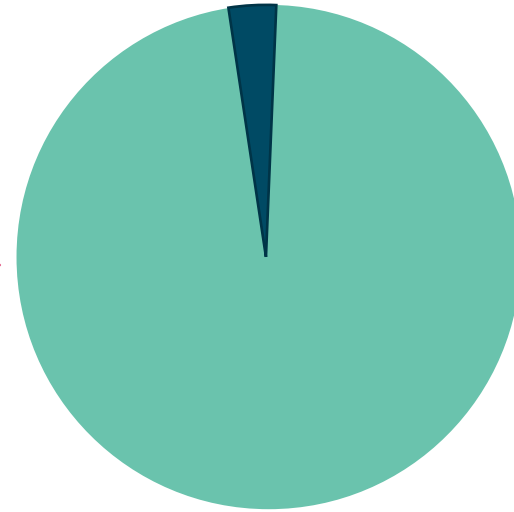
SKI fortalt på 60 sekunder

Fælles offentligt
indkøb

Kontrakter på vegne
af det offentlige

Indkøb for 11 mia.kr.
årligt

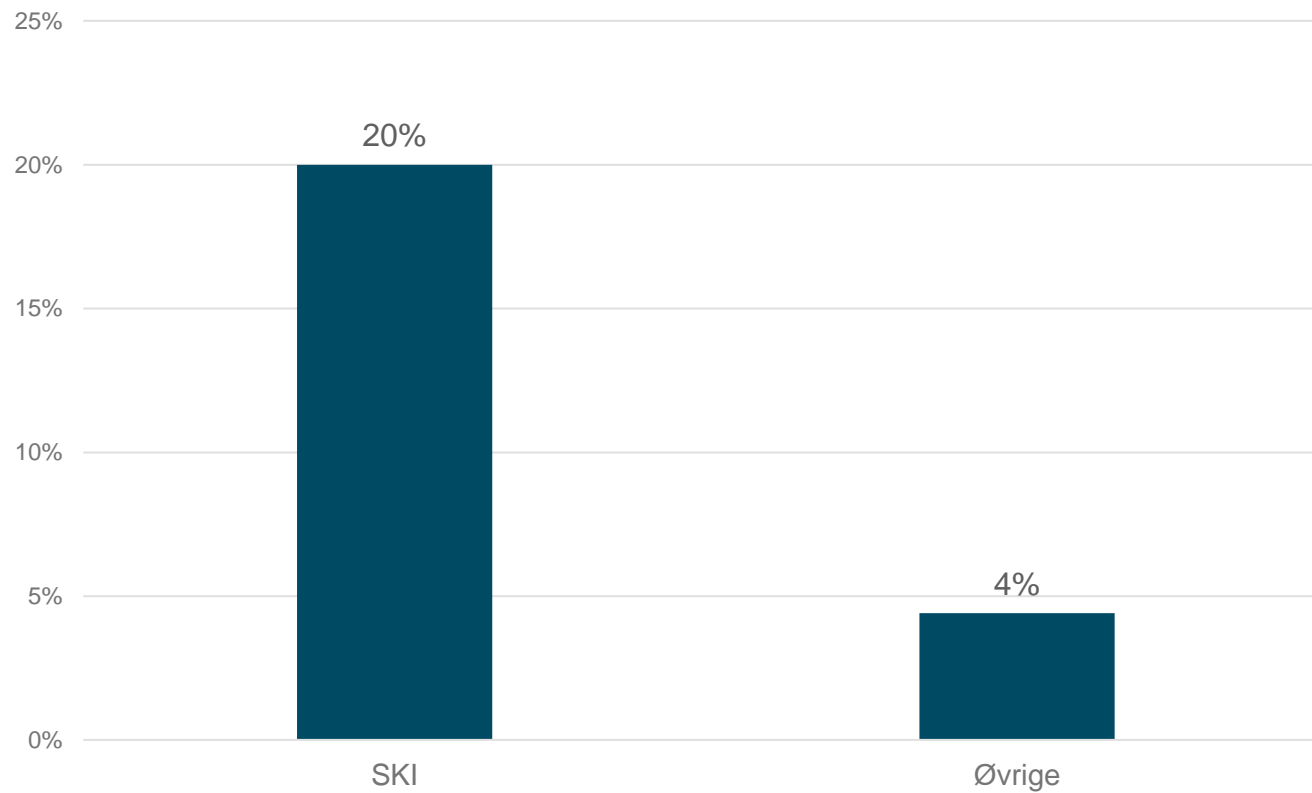
Mine spørgsmåls- og udråbstegn

- **Hvorfor klages?**
- Når klagers konsekvenser rækker længere end klagesagen!!!
- Nye klageregler?

? !!! ?

Sager i klagenævnet

Andel af offentliggjorte udbud, som ender i klagenævnet (2020)

Kilde: SKI undersøgelse Tenders Electronic Daily og www.klfu.dk
Anm. I 2020 er i alt i Danmark offentliggjort 2662 udbudsbekendtgørelser, og KLFU har behandlet 117 sager.

Klart udgangspunkt

Vigtigt med klar håndhævelse og klar og virksom klageadgang

Klagenævnet for Udbud, dygtige advokater på begge sider og udfordrende tilbudsgivere er essentielle for et velfungerende udbudssystem

Alligevel er mit spørgsmål om man nogle gange får tunnelsyn, når der klages?

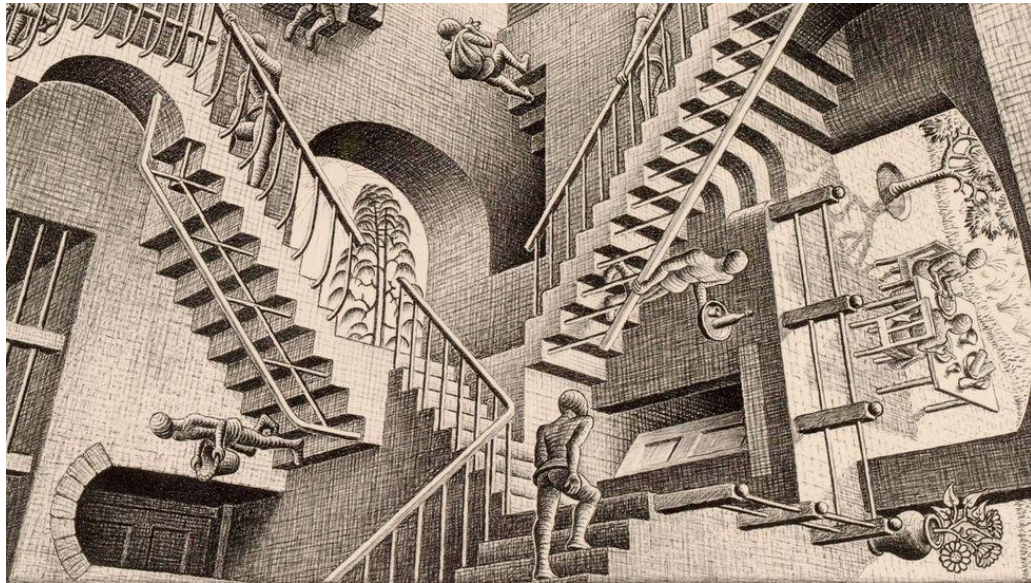
Mange forståelige grunde til at klage – her og nu, men:

- Min påstand: Der findes ikke et udbud uden fejl i.
- Hvem vinder, når der klages over små detaljer, som ikke ville have ændret resultatet af udbuddet?
- ”Det bedste er det godes (værste) fjende”
- Hver ”negativ” kendelse begrænser ordregivers mod til at være fleksibel over for tilbudsgiverne → udbuddene bliver mere rigide

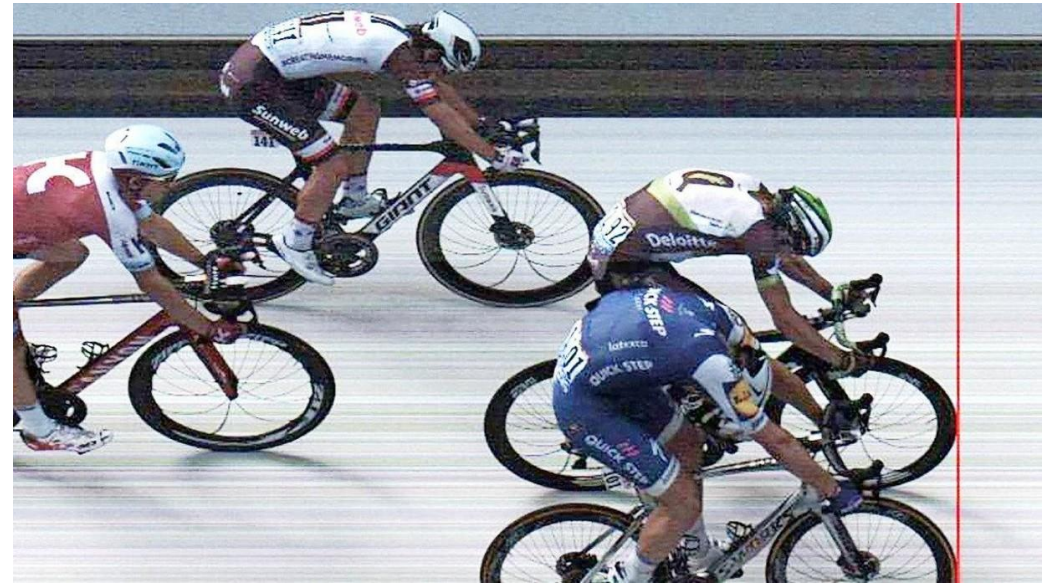

Hvorfor klages der - part I (de "sunde" klager)

Konkurrenceforvridende krav

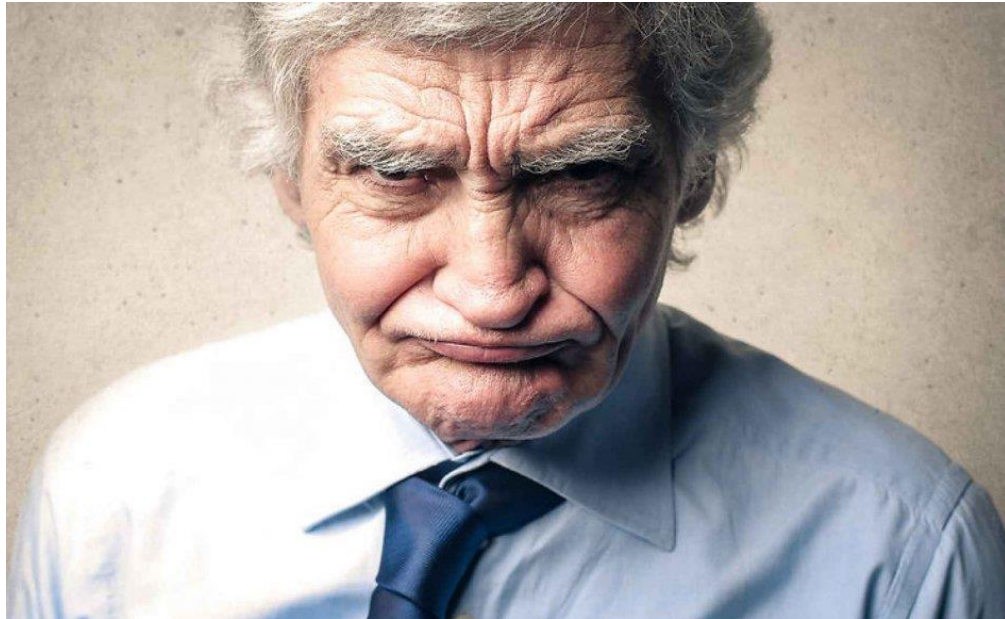

Uretfærdigt

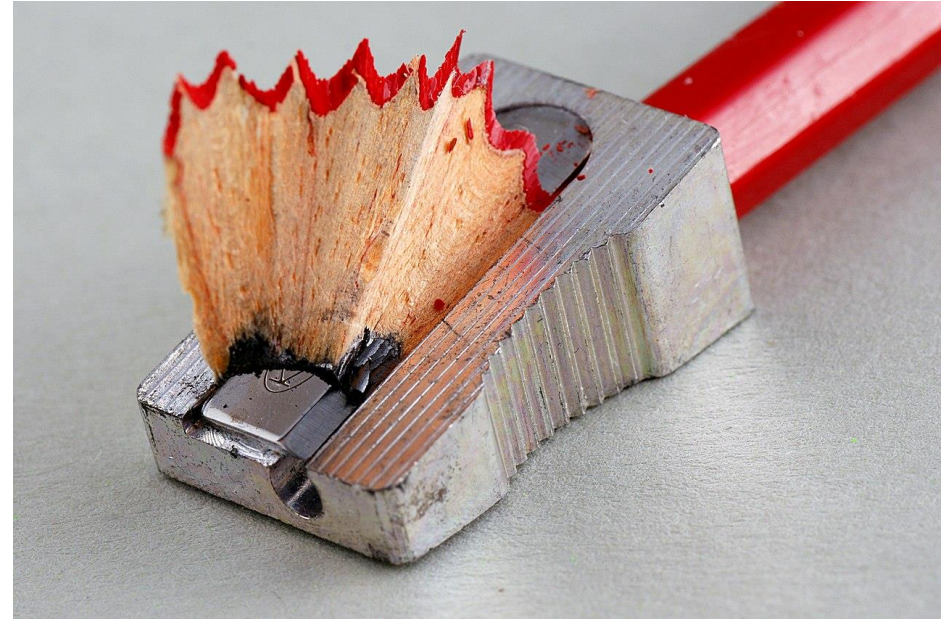

Hvorfor klages der - part II (de "usunde" klage)

Ærgerligt at "tabe"

En chance til...

Hvis langsigtede interesse tjener de "usunde" klager?

Ordregivernes?

Tilbudsgivernes?

Samfundets?

Mine spørgsmåls- og udråbstegn

- Hvorfor klages?
- **Når klagers konsekvenser rækker længere end klagesagen!!!**
- Nye klageregler?

? !!! ?

Udfordringen er nogle gange...

Juraens syn

Virkeligheden

Eksempel 1: De 3 cm der væltede et udbud

Mobilex A/S mod Aalborg Kommune (2018)

- Aalborg Kommune udbød genbrugshjælpemidler (rollatorer)
  - Offentliggjort mindstekrav til højdeindstilling i området 77-100 cm
  - På baggrund af spørgsmål/svar tilpasser Aalborg mindstekravet til: 77 cm +/- 3 cm og max 100 cm +/- 0 cm
  - Klagenævnet konstaterede, at ændringen var en ændring af et grundlæggende element og Aalborg annullerede
- Praksis begrænser ordregivers råderum for præciseringer, der ellers kunne skabe merværdi for både ordre- og tilbudsgiver

Eksempel 2: Tilbehørsdøden

KONE A/S mod SKI (2019)

- SKI udbød elevatorservice, hvor tjenesteydelser udgjorde ca. 90 %, mens reservedele udgjorde ca. 10 % af den estimerede værdi
  - Klagen faldt adskillige måneder efter kontraktstart.
  - Klagenævnet fandt, at SKI skulle have kravspecificeret de ca. 250.000 reservedele.
  - Det ville have været en ekstremt tids- og ressourcekrævende proces –også for tilbudsgiverne!
- Det har haft stor betydning for udbud på andre områder, herunder håndværkerydelser og bilservice

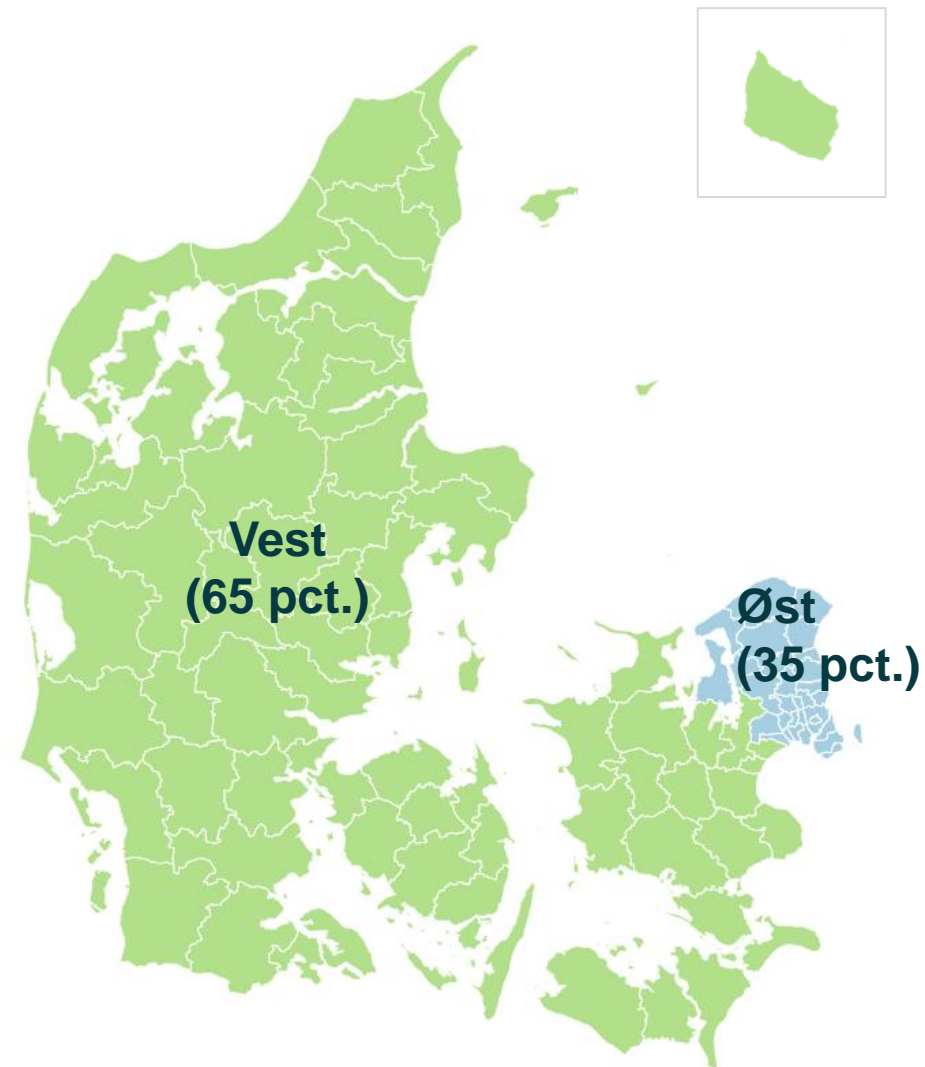
Eksempel 3 – Opdeling af kontrakter en saga blot?

Audio Visionary mod SKI (2021) Øst/vest-modellen

- Geografisk opdeling af et marked i to delaftaler – en stor (Vest) og en lille (Øst)
- Vinderen får den store delaftale. Den næstbedste aktør får tilbudt den lille delaftale mod at levere til samme priser, som vinderen leverer til på den store delaftale.
- Øst/Vest-modellen stred med forbuddet mod forhandling. Sagen er anket – da opdeling nu er begrænset

→ Opdeling i delaftaler, f.eks. geografisk, hvor alle delaftaler kan vindes af samme leverandør, *sikrer ikke den langsigtede konkurrence.*

→ Opdeling i delaftaler, hvor den vindende leverandør ikke kan vinde alle delaftaler, *sikrer ikke skarpe og ensartede priser på tværs af landet.*

Mine spørgsmåls- og udråbstegn

- Hvorfor klages?
- Når klagers konsekvenser rækker længere end klagesagen!!!
- **Nye klageregler?**

? !!! ?

Åbning for drøftelse af klageadgang

D. 10. september offentliggjorde erhvervsministeren en initiativpakke vedr. offentlige udbud og indkøb

- Undersøge om klagesystemet for udbud er tidssvarende og virker, som det skal.

Danmark kan mere I: 5 indsatser for et stærkere erhvervsliv

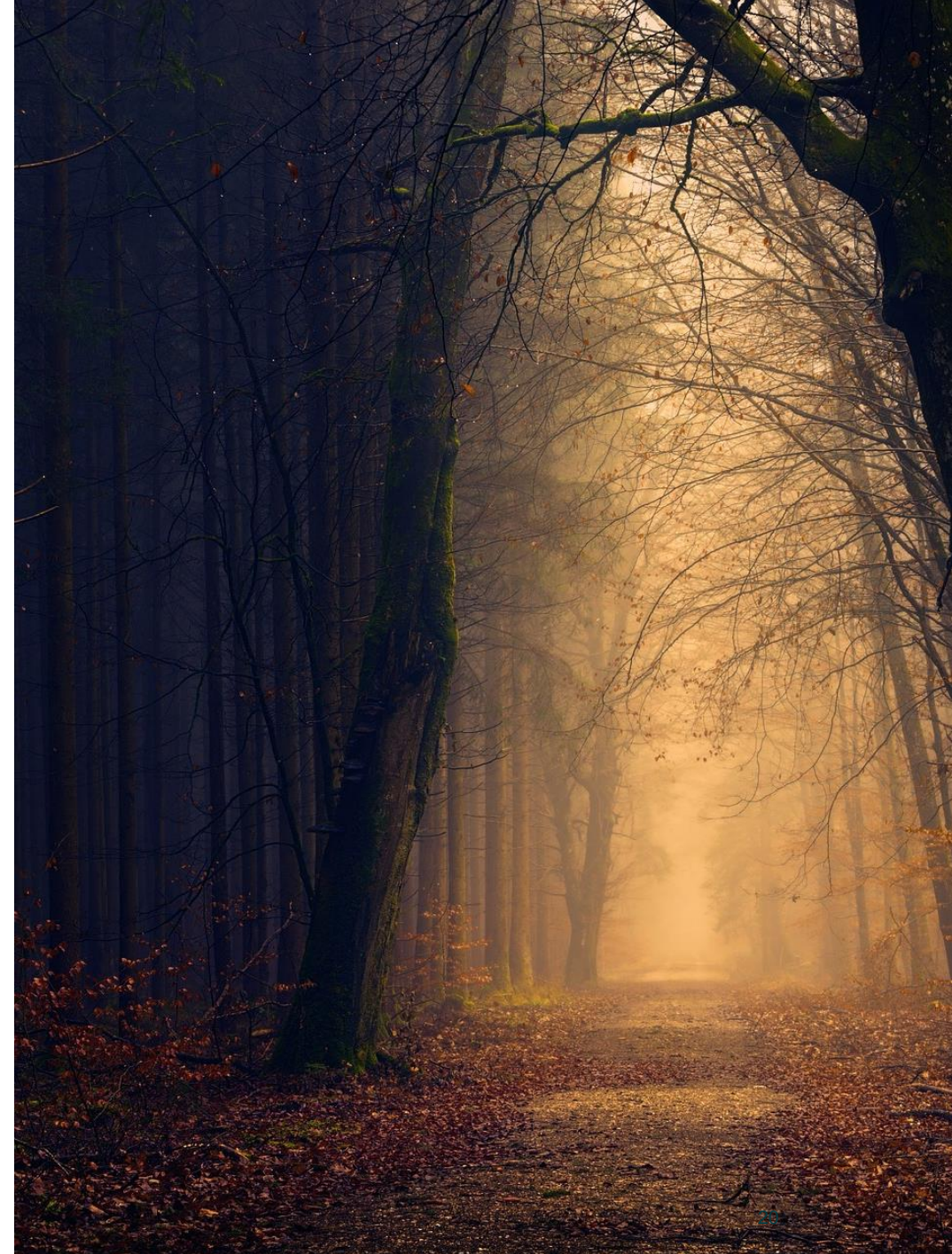
10-09-2021 | [Nyhed](#) [Aftaler og udspil](#)

Med Danmark kan mere I sætter regeringen en ny kurs for dansk erhvervsliv med fokus på forskning og innovation, styrkede kapitalmuligheder og mere tid til kerneforretningen.

Klagesystemet fungerer godt! – men klagerne skal hurtigere frem i lyset

Jo hurtigere klagerne kommer frem, desto hurtigere og nemmere kan kritikpunkter blive afklaret og processen justeret.

Forslag om ændrede klageregler

Forslag

- ✓ Klager over udbudsmaterialet, udbudsproceduren samt evt. prækvalifikation kan kun indgives frem til tilbudsfristen/tidspunktet for udsendelse af underretning om resultatet af udbudsforretningen
- ✓ Klager over eksempelvis tildelingen kan ske efter underretning om resultatet af udbudsforretningen

Principperne

- Hvis der er noget galt med udbudsmaterialet – må det da gælde om at udbuddet bliver tilpasset. (udbuddet stopper og afventer klagesag, tilpasse og fristforlænges)
- Omvendt hvis man ikke ser nogen problemer med ”spillereglerne” og vælger at afgive tilbud, så kan man ikke klage bagefter. Man har deltaget på de beskrevne og fastlagte vilkår.

Faseinddelt klageadgang

Ordregivers underretning om resultatet af udbudsproceduren

Klageadgang:

- *Udbudsmaterialet*
- *Udbudsproceduren*
- *Evt. prækvalifikation*

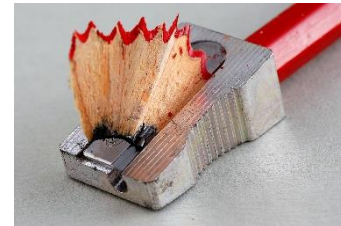
- *Tildelingen*

Konkurrenceforvridende krav

Ærgerligt at "tabe"

En chance til...

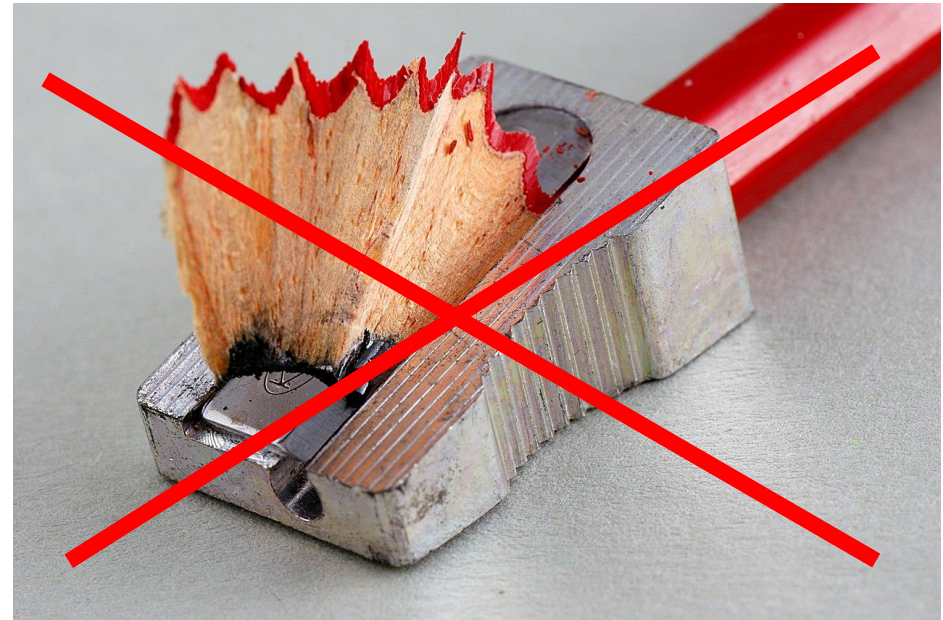
Uretfærdigt

Disse vil vi så nok se færre af

Ærgerligt at "tabe"

En chance til..

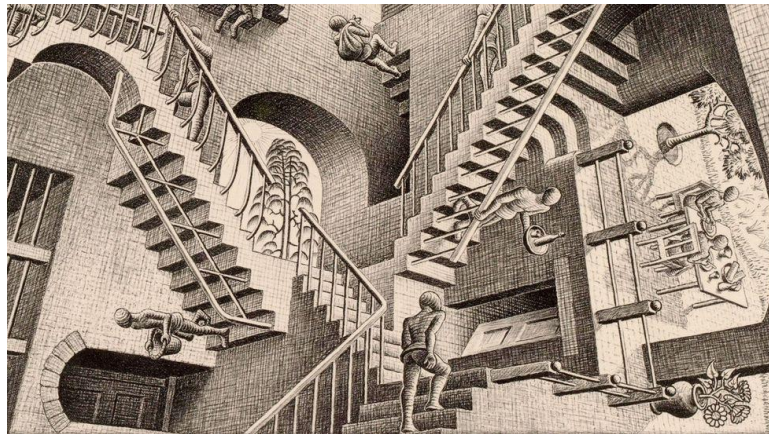
Et klagesystem med de "sunde" klager i fokus

- Og hvor de "usunde" ikke har så meget spillerum ;-)

*Tilbudsfrist/ordregivers underretning
om resultatet af udbudsproceduren*

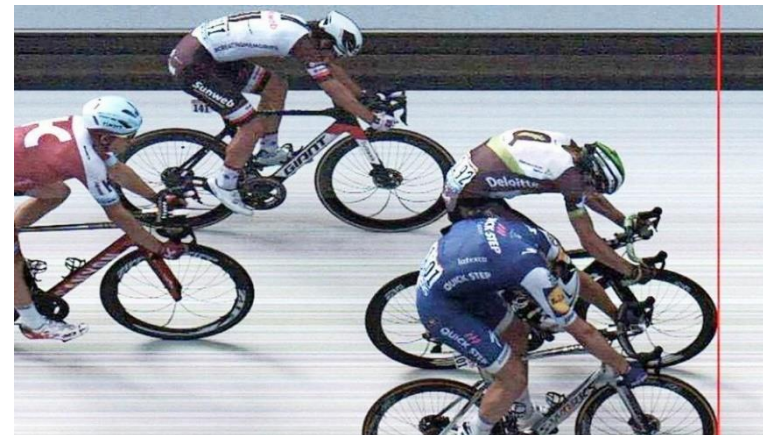
Klageadgang:

- *Udbudsmaterialet*
- *Udbudsproceduren*
- *Evt. prækvalifikation*

Konkurrenceforvridende
krav

- *Tildelingen*

Uretfærdigt

Udbudslovens formål er klart formuleret

